

УДК 342.2

Кокловська О.С. - ст. гр. ЕМ-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМ. ПРОБЛЕМАТИКА ЕКЗИСТЕНЦІЇ В СЬОГОДЕННІ

Науковий керівник: викладач Цвіркун В.М.

Однією з провідних течій суспільної думки ХХ ст. є екзистенціальна філософія, що на перший план висунула ідею абсолютної унікальності людського буття, зосередившись навколо проблеми людини та її місця в світі, проблеми духовної витримки людини, яка потрапила в потік подій і втратила контроль. Покоління інтелігенції, яке пережило першу світову війну та прихід до влади фашизму, ця філософія зацікавила перш за все тим, що вона зосереджувала увагу на кризових ситуаціях у житті людини і людства, пробувала розглянути людину в умовах складних історичних випробувань. В центрі їхньої уваги були питання провини та відповідальності, рішення та вибору, ставлення людини до смерті тощо, а проблеми науки, релігії, моралі, мистецтва цікавили їх лише настільки, наскільки вони стосувались названих питань.

Людина в екзистенціалізмі трактується як істота, якій судилося перебувати в історії, яка "закинута" в історію і не може прожити поза нею, поза суспільством, але яка в той же час здатна з усією стійкістю витерпіти саму перспективу занепаду і кінця історії.

Екзистенціалізм здійснив спробу теоретично обґрунтувати свободу людини. Від віків свобода постає спонукальним чинником та умовою повноцінного буття всього живого, визначальним чинником розкриття й повновартісного вияву сутнісного єства народу в усій повноті національної екзистенції – у політичній, економічній та соціальній сферах, в культурі та духовності.

Атеїстичний екзистенціалізм вчить, що навіть, коли Бога немає, то все ж є, принаймні, одне буття, в якому існування передує сутності, буття, яке існує до свого визначення за допомогою понять. Цим буттям є людина, людська реальність. За Ж.-П.Сартром, людина спочатку існує, зустрічається, з'являється у світі, і лише потім вона визначається. А далі він робить висновок, до екзистенціалізм віддає кожній людині у володіння її буття і покладає на неї повну відповідальність за існування. В цьому суть основного принципу екзистенціалізму, з якого випливають важливі наслідки: немає заданої людської природи, ніяка зовнішня сила, крім самого індивіда, не може зробити його людиною.

Основними проблемами екзистенціалізму стали: людина як унікальна істота, філософія буття, гуманізм, історія західноєвропейської цивілізації, проблема свободи та відповідальності, смерті як найпотаємнішої суті людського існування, проблема часу як характеристики людського буття. Наша теорія, підкреслював Ж.-П.Сартр, єдина теорія, яка надає людині гідності, єдина теорія, яка не робить із неї об'єкта.

Екзистенціалізм зацікавлений в осягненні внутрішнього життя людини та вирішенні, на мою думку, найголовнішої проблеми в існуванні людства – проблеми життя і смерті, яка криється в душі кожного.